

Presentasjon for formannskapet

8. juni 2010:

Drammen kommunale Pensjonskasse

v/ styreleder

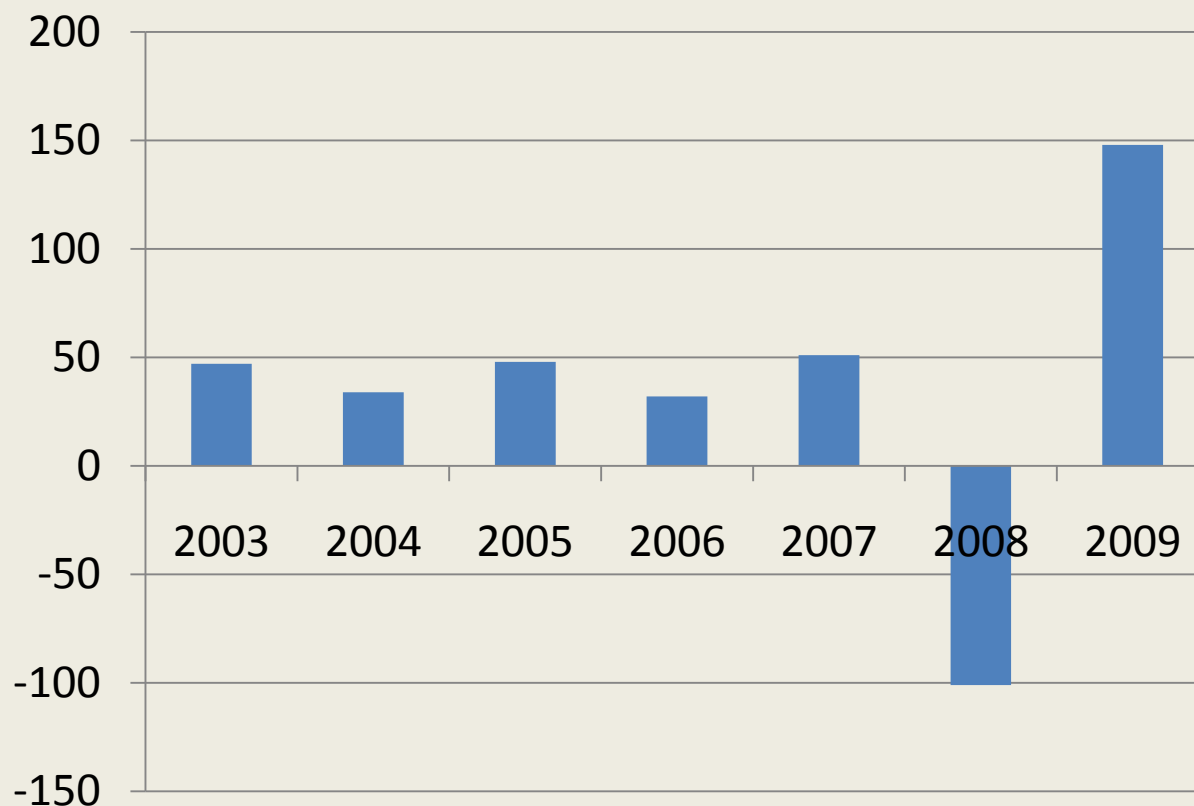
Thorstein Øverland

Disposisjon

- Regnskapet for 2009
- Resultat pr 31.5.2010
- Tema: Hvordan skal pensjonskasser styres?

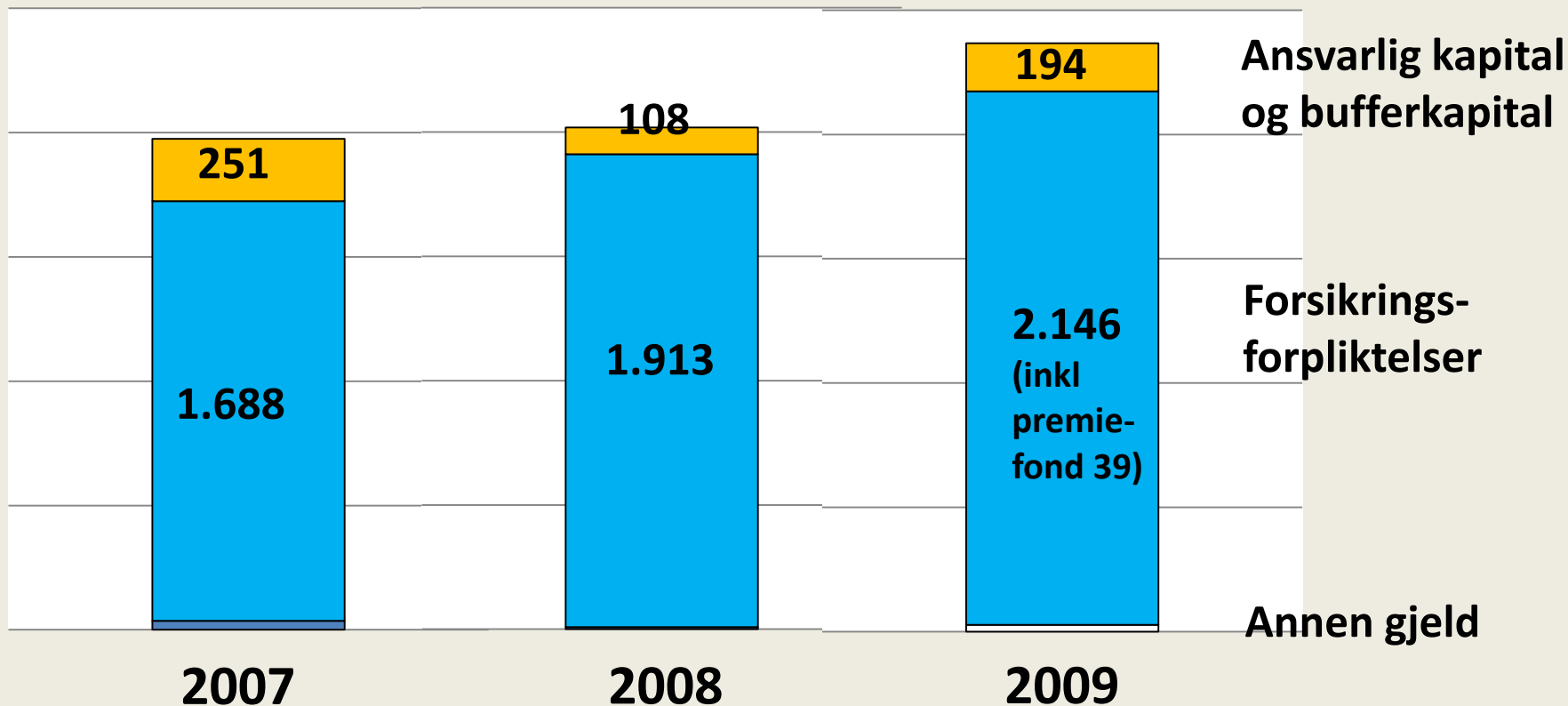
Overskuddet i 2009 har rettet opp underskuddet i 2008

Bokført resultat

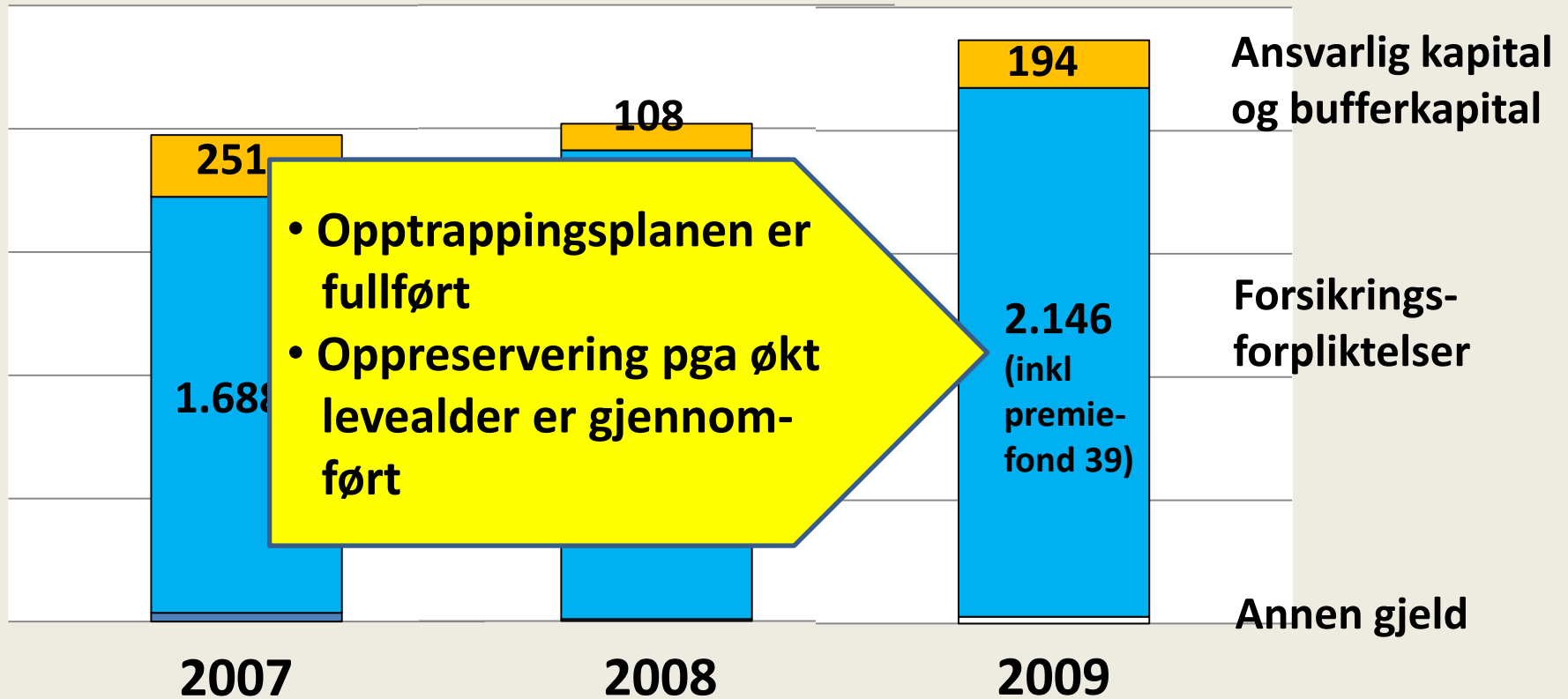
Vi har reetablert en tilstrekkelig bufferkapital

(Passiva, i mill kr)

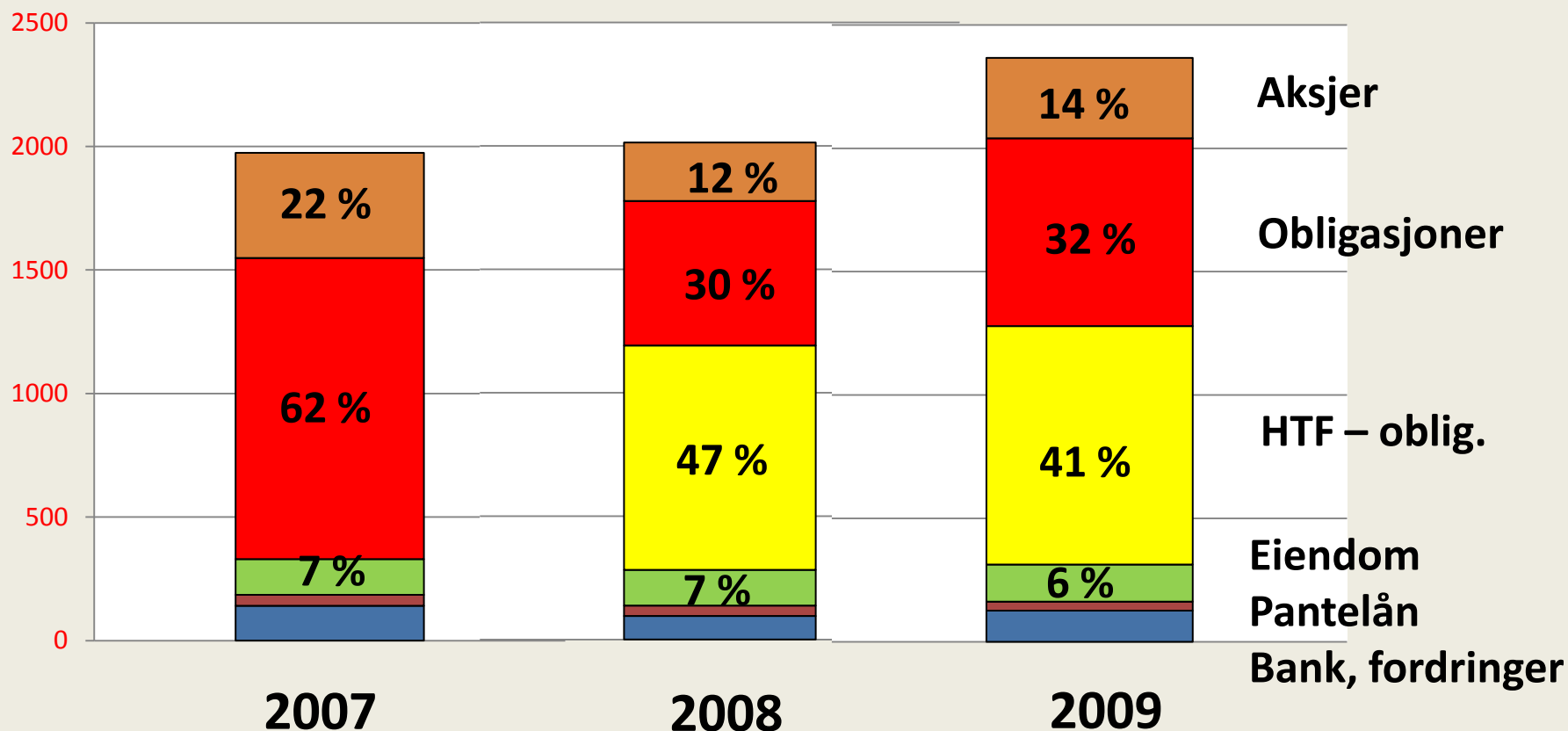
Dessuten er avsetningene blitt styrket

(Passiva, i mill kr)

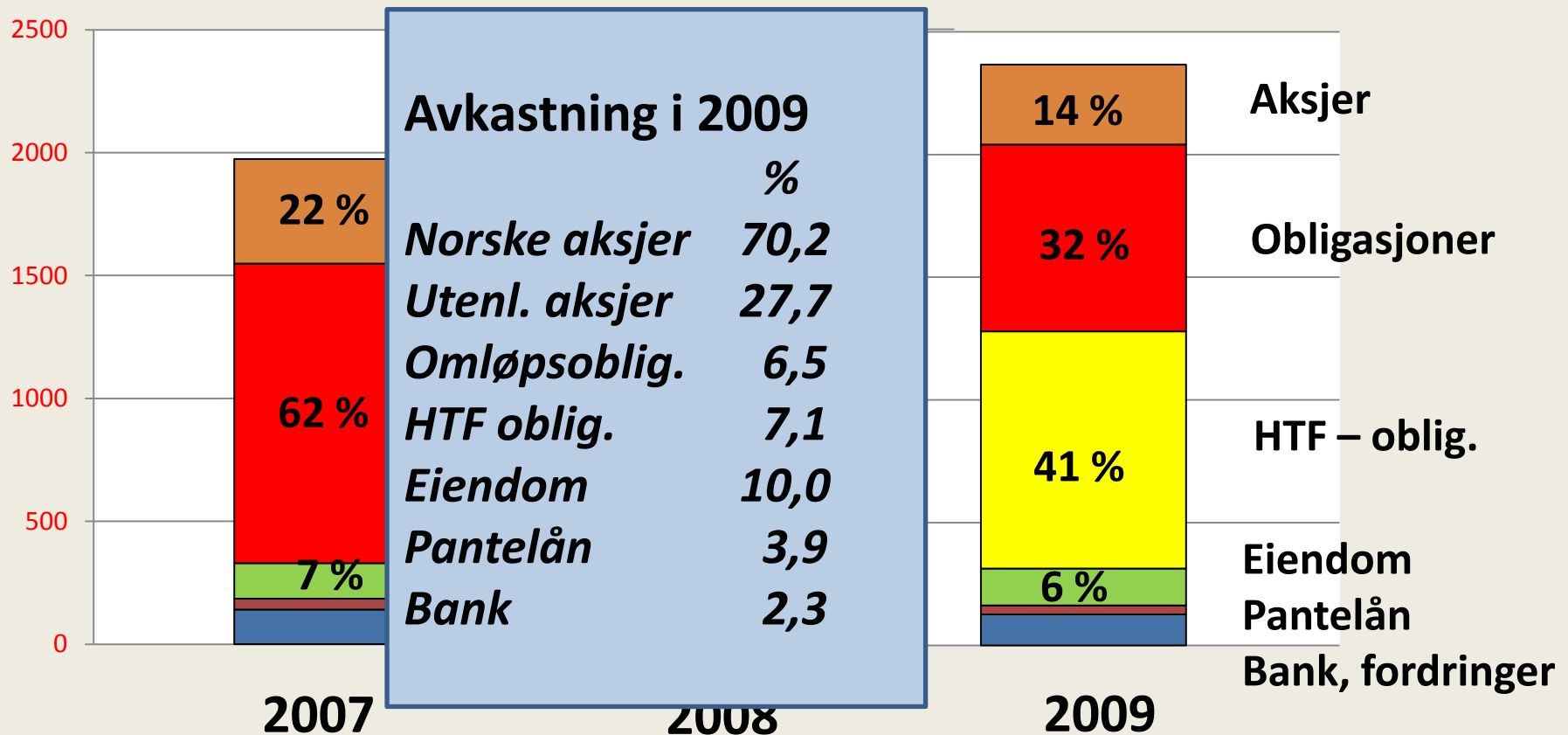
Vi har ikke endret aktivasammensetningen siden i fjor

(Aktiva, i mill kr)

- og vår forvaltningsstrategi har tjent oss vel i 2009

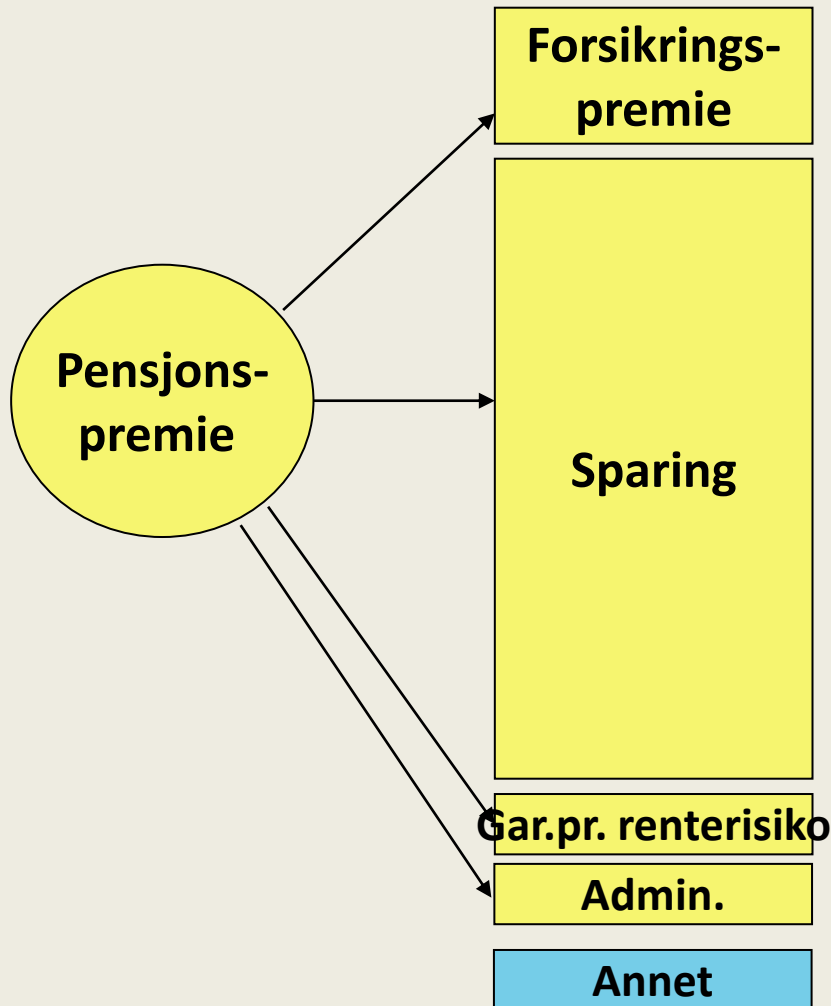
(Aktiva, i mill kr)

Oppsummering av status pr 31.12.2009

- Situasjonen er normalisert:
  - 10 års opptrapping av reservene som følge av at overgang til 3 % grunnlagsrente er avsluttet
  - Oppservering pga økt levealder er gjennomført
  - Vi har på ny fått et premiefond (39 mill kr)
- Vi mener likevel ikke at krisen er over, og vil fortsatt verken øke eller redusere aksjebeholdningen

Vårt resultatregnskap tar utgangspunkt i premiestrukturen

Regnskapet viser hvordan resultatet er blitt i forhold til det som er forutsatt i premien.

Resultatet i 2009

Forsikrings-
premie

Sparing

Avkastn.gar.

Admin.

Annet

Forsikringsresultat:

- 1,0

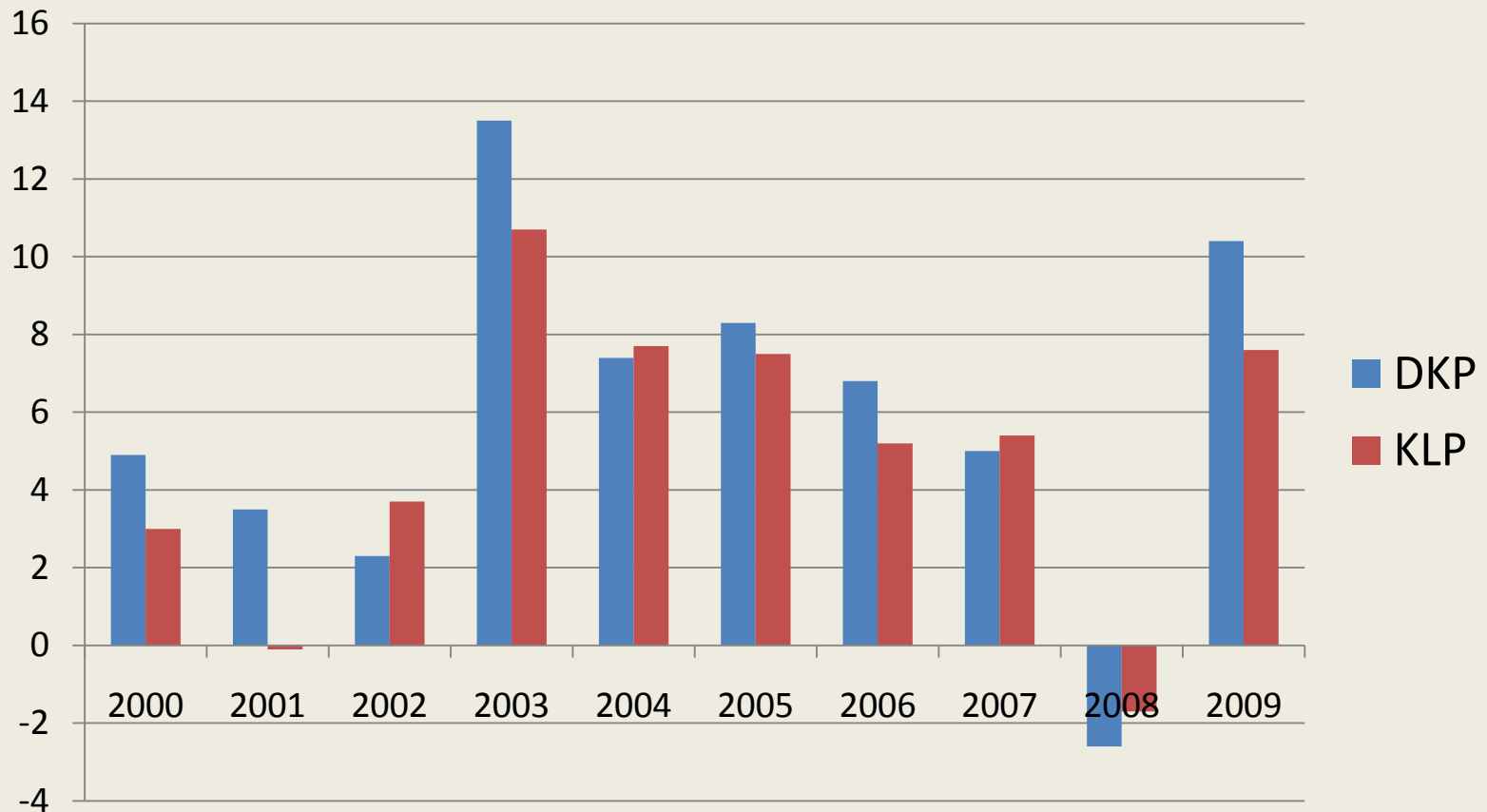
Omtrent som forventet:

- Uføreresultatet fortsatt bedre enn forutsatt
- Dødelighet er lavere enn forutsatt
- - selv om begge tariffer nettopp er endret

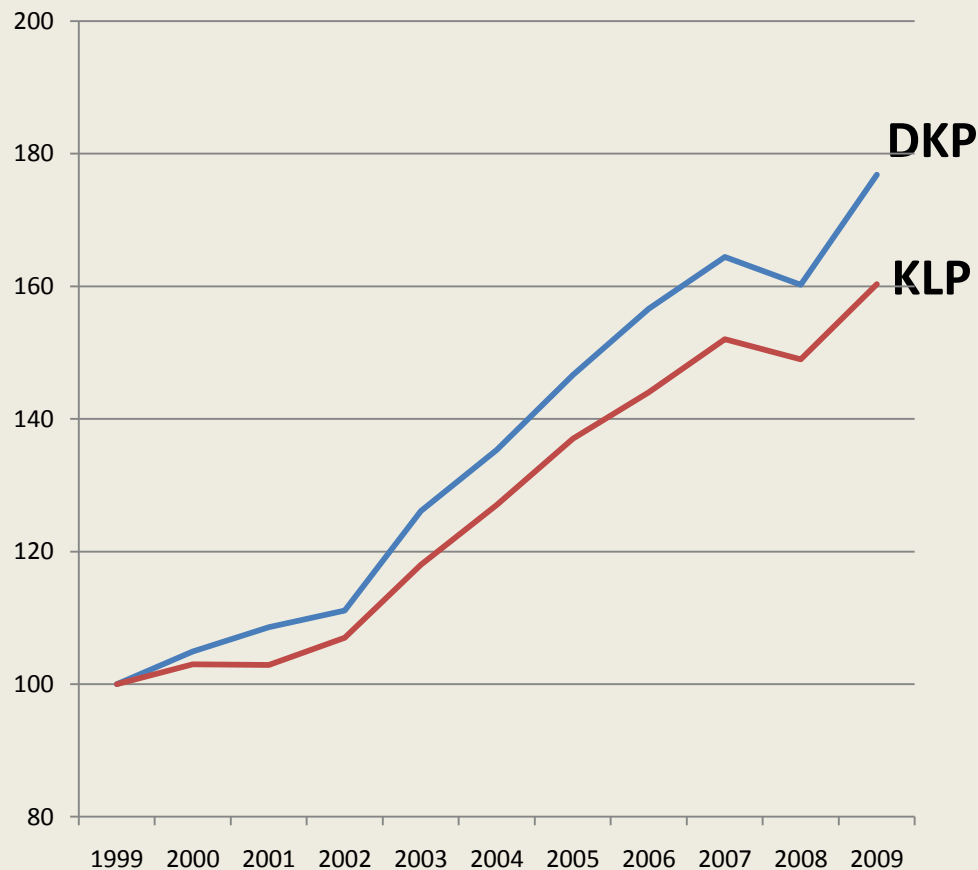
Resultatet i 2009

Forsikrings- premie	Forsikringsresultat:	- 1,0
Sparing	Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	190,3
	Garanterte renter	<u>- 57,1</u> 133,2
	<i>Avkastning inkl HTF obl. til virkelig verdi</i>	10,4 %
Avkastn.gar.		
Admin.		
Annet		

Kapitalavkastning DKP og KLP

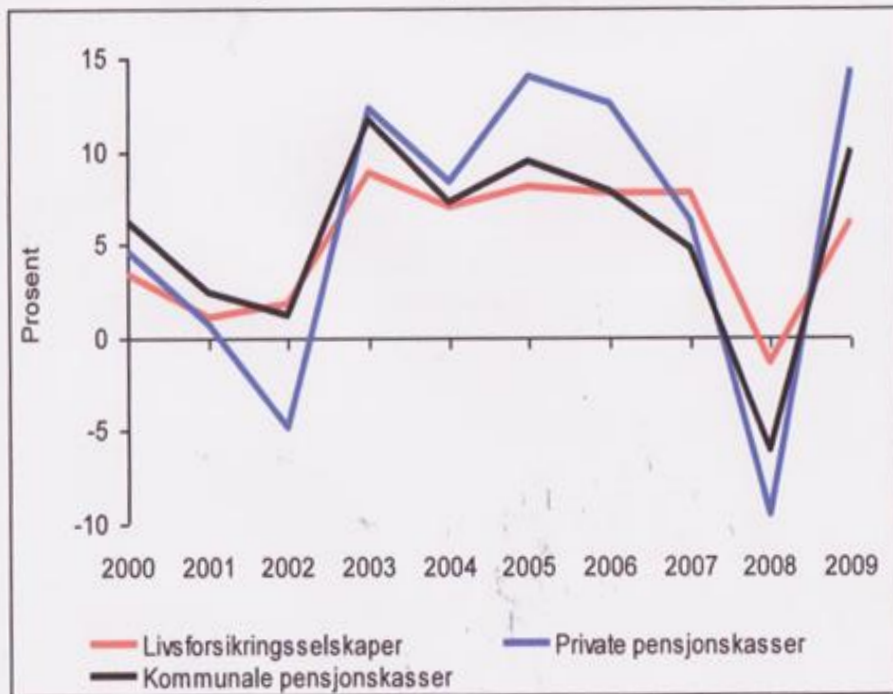
Den akkumulerte avkastningen viser stor forskjell mellom KLP og DKP

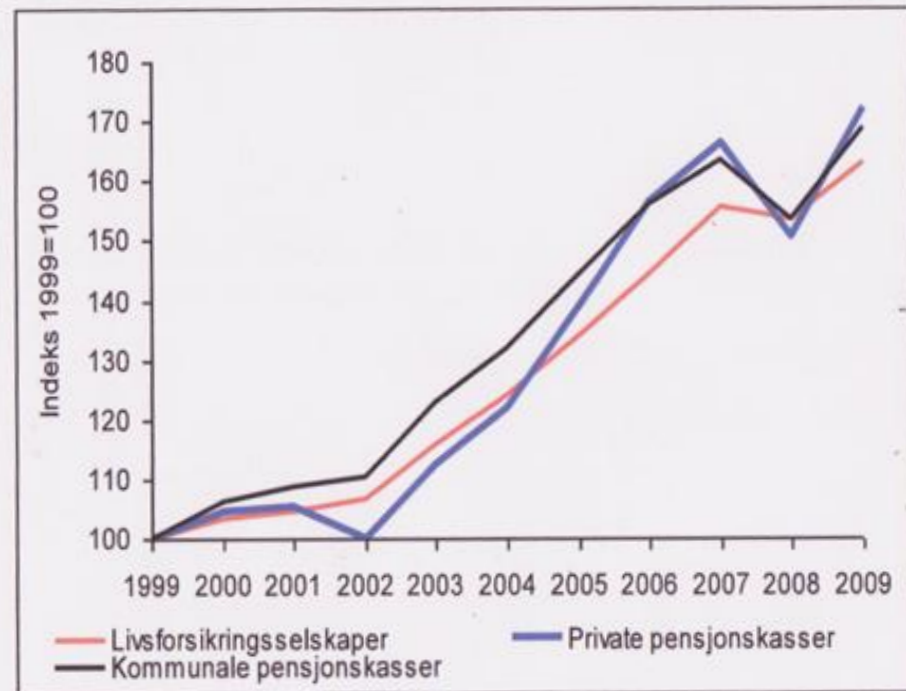
Over en ti-års periode er den akkumulerte renten 16,6 % høyere i DKP enn i KLP. Hvis en satte inn 1 mrd kr til forrentning for 10 år siden, vil forskjellen i dag utgjøre 166 mill kr – eller 16,6 mill kr pr år i gj.snitt.

Livsforsikringselskaper og pensjonskasser

Verdijustert kapitalavkastning

Akkumulert verdijustert kapitalavkastning

Resultatet i 2009

Forsikrings- premie	Forsikringsresultat:		- 1,0
Sparing	Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	190,3	
	Garanterte renter	<u>- 57,1</u>	133,2
	Premie til avkastn.garanti		7,6
	Administrasjonsresultat		- 0,3
Avkastn.gar.			
Admin.			
Annet			

Sammenligning mellom kostnadene i KLP og DKP

Nye regnskapsregler fra 2008 gjør det mulig å sammenligne forsikringsrelaterte administrasjonskostnader .

Kostnadene i % av premiereserven:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
DKP	0,41 %	0,42%
KLP	0,26 %	0,29 %

For DKP utgjør forskjellen hhv 2,4 mill kr i 2008, og 3,1 mill kr i 2009. Noe av forklaringen er at pensjonskasser nå er blitt pålagt en rekke unødvendige oppgaver - som om de var livselskaper - uten hensyn til forskjellen i størrelse.

Effektivisering av virksomheten blir en viktig oppgave i tiden fremover.

Resultatet i 2009

Forsikrings- premie	Forsikringsresultat:	- 1,0
Sparing	Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	190,3
	Garanterte renter	<u>- 57,1</u> 133,2
	Premie til avkastn.garanti	7,6
	Administrasjonsresultat	<u>- 0,3</u>
	Resultat i kollektivporteføljen	139,5
Avkastn.gar.	+ Inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	<u>8,1</u>
Admin.		
Annet	Pensjonskassens resultat	<u>147,6</u>

Resultatet ble disponert slik

Fullføring av oppservering pga økt levealder		29,4
Overført til tilleggsavsetning		65,0
Overført til premiefond		38,8
Overført til egenkapital	15,4	
Overført fra risikoutjevningssfond	- 1,0	<u>14,4</u>
Pensjonskassens overskudd		<u>147,6</u>

Hva er resultatet hittil i år?

- Året startet godt, med et overskudd på 38,6 mill kr pr 1. kvartal
- I april og mai er verdien av våre aksjer redusert med 7,5 %, eller 28 mill kr.
- Samtidig har vi løpende inntekter fra våre andre plasseringer
- Overskuddet pr 31.5 kan anslås til ca 20 mill

Tema:

Hvordan skal pensjonskasser styres?

- Den nye forsikringsloven likestiller pensjonskasser med livselskaper
- Pensjonskasser har imidlertid ikke generalforsamling
- Finansdepartementet har derfor vedtatt at styret skal være pensjonskassens øverste organ,
- og at sponsor (dvs eier) av pensjonskassen skal ha minst mulig innflytelse over virksomheten
- Det er derfor nødvendig å redegjøre for kommunens og styrets rolle i den fremtidige styringen av DKP

Noen fakta om pensjonskasser

- Den som oppretter en pensjonskasse kalles sponsor - som er en spesiell form for eierskap. En pensjonskasse drives for sponsors regning og risiko.
- En pensjonskasse er juridisk adskilt fra sponsor, slik at aktiva bevares for medlemmene hvis sponsor går konkurs
- Pensjonskassen er såkalt selveiet, men ikke mer enn at sponsor når som helst kan flytte forsikringene, legge ned kassen og ta tilbake egenkapitalen
- Kombinasjonen av å være kunde og sponsor gir i praksis sponsor full kontroll med pensjonskassen
- En pensjonskasse er m a o ikke et fritt og uavhengig finansforetak, men et virkemiddel for et foretak eller kommune.

En sponsor må sørge for forsvarlig oppfølging av pensjonskassen

- Vanligvis er generalforsamlingen et viktig ledd i eierstyringen av et foretak
- I mangel av en generalforsamling, har Drammen kommune fulgt opp DKP slik:
  - Bystyret fastsetter selskapsvedtektene og oppnevner styreleder og to styremedlemmer
  - Styreleder og daglig leder møter formannskapet en gang pr år og orienterer om - og drøfter - resultater og viktige problemstillinger.
  - For øvrig holdes møter mellom kommune og styreleder / daglig leder ved behov

Pensjonskassene pålegges nå å kutte båndene til sponsor

- Finanstilsynet godkjente ikke DKPs nye vedtekter. Heretter skal styret selv bestemme vedtekter og utpeke styreleder
- Begrunnelse: *En pensjonskasse må være juridisk og faktisk uavhengig av sin sponsor*
- DKP sendte klage på avgjørelsen til Finansdepartementet. FD vedtok å opprettholde Finanstilsynets avgjørelse.
- FD sier i tillegg bl a:
  - En sponsor kan heller ikke *legge føringer om at styreleder skal velges blant de styremedlemmene som representerer foretaket i styret*

Finansdepartementets vedtak er uforståelig

- Når en pensjonskasse pr definisjon er avhengig av sin sponsor, hvordan kan den gjøres "faktisk uavhengig" av sponsor?
- Ville det ikke tvert imot være direkte uansvarlig om en kommune unnlater å sørge for god oppfølging av sin pensjonskasse, som forvalter 2,4 mrd kr av kommunens midler?
- Mitt syn:
  - En sponsorkommune kan selvsagt sette akkurat de vilkår den selv ønsker for å opprettholde en pensjonskasse, og gjøre styret kjent med vilkårene
  - Et naturlig minstekrav fra kommunen må være å ha styring med vedtektene, og bestemme hvem som skal være styreleder for foretaket

DKP har tilpasset seg vedtaket, men uten å redusere kommunens rolle

- Styret i DKP har vedtatt nye selskapsvedtekter i tråd med Finanstilsynets vedtak. Vedtektene er nå godkjent.
- Styret har samtidig vedtatt en ny styreinstruks:
  - *”Før styret fatter sin beslutning i saker som har prinsipiell eller vesentlig betydning for kommunen, skal styret forelegge saken for kommunen til uttalelse. Uttalelsen skal gjøres kjent før styret fatter sin endelige beslutning. Endring av selskapsvedtekter og valg av styreleder har vesentlig betydning for kommunen”.*
- Styret har et medlem fra rådmannens ledergruppe, som - om nødvendig - vil sørge for at instruksene respekteres.
- Kommunen kan derfor gjennomføre samme form for eierstyring av DKP som før